

CONNECT

Inclusive open schooling
with engaging and
future-oriented science

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Περιγραφή για τον ιστότοπο:

Τίτλος: «Φαράγγια και ρεματιές της Κρήτης: ανακαλύπτοντας την ομορφιά της χώρας των φαραγγιών»

Αυτή η καλή πρακτική παρουσιάζει μια πρωτοβουλία ανοιχτής σχολικής εκπαίδευσης για το Connect, που αναπτύχθηκε από τους εκπαιδευτικούς του Στ'3 τμήματος, Αγαπάκη Μανόλη και του Γ'1 τμήματος, Γιαννιώτη Βασιλική του 34^{ου} Δημοτικού Σχολείου από 1/3/2022 έως 14/6/2022. Στις δραστηριότητες συμμετείχαν μέλη της δασικής υπηρεσίας Ηρακλείου Κρήτης και του Ορειβατικού Ομίλου Ηρακλείου. Υποστηρίχθηκε από την κυρία Αθηνά Ντούλια, συντονίστρια του εκπαιδευτικού έργου και υπεύθυνη του σχεδίου δράσης «Ανακαλύπτοντας τον φυσικό πλούτο του τόπου μου: αιεφόρες περιβαλλοντικές και μυθολογικές διαδρομές» που υλοποιήθηκε από τα συμμετέχοντα Δημοτικά σχολεία στο εν λόγω ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό πρόγραμμα. Αυτή η πρακτική είχε ως τελικό αποτέλεσμα τρία βίντεο που παρουσιάζονται στην πλατφόρμα του CONNECT στον παρακάτω σύνδεσμο: https://connect-eu.exus.co.uk/el/?attachment=2826&document_type=document&download_document_file=1&document_file=565

Νοιάζομαι: Οι μαθητές ενδιαφέρθηκαν για τον φυσικό πλούτο του τόπου τους και συγκεκριμένα για τα φαράγγια της Ελλάδας και της Κρήτης με βασικούς προβληματισμούς την αποσαφήνιση της έννοιας φαράγγι, τον εντοπισμό των βασικών φαραγγιών τόσο της Ελλάδας όσο και της Κρήτης και βασικότερο όλων τη διατήρηση του φυσικού πλούτου των απόκρημνων αυτών διαδρομών. Για τον λόγο αυτό μετά από συζήτηση στην τάξη θεωρήθηκε αναγκαίο να διερευνηθεί η χλωρίδα και η πανίδα των φαραγγιών της Κρήτης αλλά και οι κίνδυνοι που τα απειλούν, με απώτερο στόχο τη λήψη μέτρων για την προστασία τους. Οι μαθητές που συμμετείχαν στις δραστηριότητες ήταν τριάντα τέσσερις, περίπου εννέα και δώδεκα ετών, των τμημάτων Γ'1 και Στ'3 του 34^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου.

Μαθαίνω: Οι μαθητές χρησιμοποίησαν γνώσεις των Φυσικών επιστημών, της Γεωγραφίας, της Γλώσσας, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, της Ιστορίας, των Εικαστικών, της Πληροφορικής και της Θεατρικής Αγωγής. Οι δεξιότητες που εξάσκησαν οι μαθητές ήταν πολλαπλές όπως η επεξεργασία ερωτήσεων και η διεξαγωγή έρευνας, η καταγραφή ερωτήσεων για συνέντευξη, η επιλογή λέξεων κλειδιών από ένα κείμενο και η δημιουργία νοητικού χάρτη, η παραγωγή γραπτού λόγου, η συλλογή πληροφοριών, η επεξεργασία τους και η ανάλυση δεδομένων για τη σύνταξη συμπερασμάτων, η εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο έρευνας και ανάλυσης δεδομένων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας και αποτελεσματικής επικοινωνίας.

Δρω: Στο τέλος, οι μαθητές ετοίμασαν έργα με κύριο θέμα τα φαράγγια καθώς και συνθέσεις με φυτά καρπούς τις φύσης από τις επισκέψεις στο πεδίο, εννοιολογικούς χάρτες με τα σημαντικότερα στοιχεία από τις συναντήσεις με ειδικούς επιστήμονες, παρουσίαση με την πορεία του σχεδίου εργασίας για το συνέδριο του ευρωπαϊκού προγράμματος CONNECT ενώ βοήθησαν και στην δημιουργία δύο βίντεο μέσα από φωτογραφίες και πληροφορίες που έφεραν στην τάξη σχετικά με τα σπουδαιότερα φαράγγια της

Ελλάδας και της Κρήτης. Ολοκλήρωσαν τις δραστηριότητες ομαδικά και υποστηριζόμενοι από την οικογένειά τους, τους συμμαθητές τους και τους εκπαιδευτικούς που υλοποίησαν το εν λόγω πρόγραμμα. Παράλληλα υπηρξε και μία ανταλλαγή καλών πρακτικών και ιδεών ανάμεσα σε μικρούς και μεγαλύτερους μαθητές καθώς, στα πλαίσια του προγράμματος, συνεργάστηκαν παιδιά Γ΄ και Στ΄ τάξης.

Συμπεράσματα σχετικά με την Ανοιχτή Σχολική Εκπαίδευση: Η δραστηριότητα ήταν ενσωματωμένη και προσαρμοσμένη στο πρόγραμμα σπουδών καθώς ενέπλεκε κεφάλαια από την Γλώσσα, την Ιστορία, την Κοινωνική και πολιτική Αγωγή, τη Γεωγραφία, τα Εικαστικά, την Πληροφορική και τη Θεατρική Αγωγή. Επρόκειτο για ένα καινοτόμο πρόγραμμα που είχε ως απώτερο στόχο τη μάθηση μέσα από την κινητοποίηση όλων των αισθήσεων των μαθητών, την επαφή τους με τον φυσικό πλούτο του τοπου τους, την ευαισθητοποίησή τους πάνω σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και την ανάληψη της προσωπικής ευθύνης σχετικά με τη διατήρηση της φυσικής μας κληρονομιάς. Η ανοιχτή σχολική εκπαίδευση μπορεί να είναι τόσο χρήσιμη όσο και προκλητική για τους εκπαιδευτικούς επειδή επιδιώκει τη μάθηση μέσα από γεγονότα που βιώνει ο μαθητής ενώ συγχρόνως αλλάζει τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος από τα στενά πλαίσια της σχολικής αίθουσας στην έρευνα στο πεδίο παρατήρησης.

Η αλλαγή/καινοτομία υποστηρίχθηκε από: Διεύθυνση του σχολείου σχολικός σύλλογος/δίκτυο Τοπική αυτοδιοίκηση Άλλο: _____

Αποτελέσματα μαθητών: Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος όσο και με τις επισκέψεις στο πεδίο. Αρχικά η δραστηριότητα της συγκέντρωσης πληροφοριών σχετικά με τα φαράγγια της Κρήτης, για την οποία χρειάστηκε συνεργασία με τους γονείς τους, τους κίνησε το ενδιαφέρον. Παράλληλα, η συμβολή τους στην δημιουργία τόσο των βίνετο όσο και της παρουσίασης για το μαθητικό συνέδριο του CONNECT τους έκανε να νιώσουν ως συνοδοιπόροι σε ένα κοινό στόχο. Επιπλέον τα παιδιά ενθουσιάστηκαν από τις εκδρομές στο πεδίο και τις δραστηριότητες που έγιναν πριν και μετά την υλοποίηση της επίσκεψης. Συγκεκριμένα, παρατήρησαν την χλωρίδα των φαραγγιών στην επίσκεψη στο φαράγγι της Σπηλιώτισσας για την οποία τους μίλησε υπάλληλος της δασικής υπηρεσίας Ηρακλείου, εντοπισαν τις απειλές και τους κινδύνους που ελοχεύει μία επίσκεψη σε παρόμοιο χώρο, γεύτηκαν τη χαρά της πεζοπορίας ακολουθώντας τις οδηγίες μέλους του πεζοπορικού ομίλου Ηρακλείου, φάνταστηκαν κι έγραψαν ιστορίες με νεράιδες και ξωτικά ορμώμενοι από παραμύθια της λαϊκής παράδοσης του τόπου τους, προσέγγισαν τα φαράγγια ιστορικά ως κρησφύγετα των προγόνων τους κατά την περίοδο πολέμων καθώς και ως εμπορικούς δρόμους, δημιούργησαν εικαστικές συνθέσεις με υλικά της φύσης και προπαντός χάρηκαν παίζοντας στο ασφαλές φυσικό περιβάλλον. Χαρακτηριστικά, μία μαθήτρια της Γ΄ τάξης ανέφερε μετά το πέρας του προγράμματος: « Δεν γνώριζα πως ο τόπος μας διαθέτει τέτοια στολίδια, κυρία. Το είπα στους γονείς μου και πήγαμε το Σαββατοκύριακο που μας πέρασε να διασχίσουμε το φαράγγι της Σπηλιώτισσας» ενώ μαθήτης της έκτης: «Χάρηκα περισσότερο από όλα τις δημιουργίες που φτιάξαμε με τα χέρια μας. Λασπωθήκαμε, λερωθήκαμε, δημιουργήσαμε καιόλα καλά». Τέλος μαθήτρια της έκτης ανέφερε: «Το CONNECT μας έκανε να δεθούμε ως ομάδα. Δε θα ξεχάσω ποτέ όλα όσα καταφέραμε όλοι μαζί!».

Αυτή η πρακτική συνέβαλε στην αύξηση της:

*] ενασχόληση των οικογενειών συμμετοχής των κοριτσιών ευαισθητοποίησης των μαθητών για
με τις επιστήμες στην επιστήμη τη σταδιοδρομία στις φυσικές επιστήμες

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η παρούσα πρακτική συνέβαλε στην ενασχόληση των οικογενειών με τις επιστήμες καθώς η πρώτη δραστηριότητα που διεξήχθη από τα παιδιά ήταν η εύρεση πληροφοριών και εικόνων με θέματα για τα φαράγγια. Απαραίτητη προϋπόθεση για την διεξαγωγή αυτής της εργασίας

ήταν η επίβλεψη της όλης δραστηριότητας από τους γονείς και η παροχή καθοδήγησης ως προς τις πληροφορίες που ήταν απαραίτητες να συμπεριληφθούν. Τέλος, η συμμετοχή των γονέων και μαθητών μαζί με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων σε μαθητική πεζοπορία στο χωριό του Κρουσώνα, που διοργάνωσε ο πεζοπορικός όμιλος Ηρακλείου, τους βοήθησε να καταλάβουν τη σημασία της επαφής με τη φύση ήταν. Συγχρόνως οι μικροί μαθητές γνώρισαν την επιστήμη της δασοπονίας και το επάγγελμα του δασοπόνου μέσα από την επίσκεψη υπαλλήλου της δασικής υπηρεσίας στο σχολείο μας.

Επιλέξτε την πιο σχετική φωτογραφία σχετικά με την πρωτοβουλία σας (η οποία θα είναι δημόσια και θα δημοσιευθεί με ανοιχτή άδεια για την αντιπροσώπευση της πρακτικ

**ΦΑΡΑΓΓΙΑ ΚΑΙ ΡΕΜΑΤΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
34ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΤΑΙΡΟ ΤΟΥ CONNECT που υποστήριξε το σχολείο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης
(RDE)

info@connect-science.net

www.connect-science.net

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme under Grant Agreement No 872814

ΧΩΡΑ	Ελλάδα
Όνομα συνεργάτη	Γεώργιος Πανσεληνάς
Περίοδος υλοποίηση	Ημ/νία έναρξης: 1/ 3/ 22 Ημ/νία ολοκλήρωσης: 14/ 6/ 22

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

ΣΧΟΛΕΙΑ	34 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Όνόματα ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (για τα πιστοποιητικά καλών πρακτικών)	ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΓΑΠΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ
ΦΥΛΟ	ΘΗΛΥ ΑΡΡΕΝ
ΜΑΘΗΜΑ (Φυσικές Επιστήμες, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, ...)	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
Πόσα μαθήματα χρησιμοποιήθηκαν στην ανοιχτή σχολική εκπαίδευση;	ΓΛΩΣΣΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΠΕ, ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ, ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
Τίτλος πηγής ανοιχτής σχολικής εκπαίδευσης που χρησιμοποιήθηκε	Εκπαιδευτικό σενάριο κα. Αθηνάς Ντούλια με τίτλο «Ανακαλύπτοντας τον φυσικό πλούτο του τόπου μου: Αειφόρες περιβαλλοντικές και μυθολογικές διαδρομές»
Τύπος εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικών δράσεων (δομημένο ή ανοιχτό σενάριο)	Δομημένο εκπαιδευτικό σενάριο
Ενότητες προγράμματος σπουδών	ΓΛΩΣΣΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ-ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

Τάξη	Γ και Στ τάξη Δημοτικού
Ηλικία (μέσος όρος)	9 και 12 ετών
Πλήθος μαθητών που συμμετείχαν	34 μαθητές
Πλήθος μαθητών που ολοκλήρωσαν το εκπαιδ. σενάριο επιστημ. δράσεων	34 μαθητές

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ:

Όνομα	Αρβανίτης Παντελής Σάρα Ηλιάννα
Πεδίο	Δασοπόνος-Υπάλληλος της δασοπονικής υπηρεσίας Ηρακλείου Δασκάλα-Μέλος του πεζοπορικού Ομίλου Ηρακλείου

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

01. Πώς χρησιμοποιήσατε εσείς (οι εκπαιδευτικοί) τους ανοιχτούς εκπαιδευτικούς πόρους; Θα μπορούσατε να περιγράψετε τι κάνατε στα μαθήματά σας;

Δραστηριότητες Μαθητών με τους επιστήμονες:

Οι μαθητές μετά την έρευνά τους σχετικά με τα φαράγγια του τόπου τους, τη χλωρίδα και την πανίδα αλλά και τους κυριότερους κινδύνους και απειλές, κατέγραψαν ερωτήσεις προκειμένου να αλληλεπιδράσουν τόσο με τον δασοπόνο που επισκέφθηκε το σχολείο μας όσο και με το μέλος του πεζοπορικού ομίλου Ηρακλείου που έμαθε στους μικρούς μαθητές τα οφέλη της πεζοπορίας. Εν συνεχεία των επισκέψεων τα παιδιά, χωρισμένα σε ομάδες, έφτιαξαν εννοιολογικούς χάρτες με τα κυριότερα σημεία της παρουσίας από τους ειδικούς ενώ παράλληλα ετοίμασαν το σακίδιο του πεζοπόρου καθώς συμμετείχαν με τους γονείς τους στην πεζοπορία του Κρουσώνα αλλά και στις εκδρομές στη ρεματιά του Φόδελε και στο Φαράγγι της Σπηλιώτισσας. Με τον τρόπο αυτό αφενός οργάνωσαν τις πληροφορίες που τους δόθηκαν σε σχεδιάγραμμα αφετέρου ακολούθησαν στην πράξη τις συμβουλές για μία ευχάριστη εξόρμηση στη φύση χωρίς απρόοπτα και κινδύνους.

Δραστηριότητες Μαθητών με τις οικογένειές τους:

Αρχικά δόθηκε στους μαθητές των δύο τάξεων ένα φακελάκι που περιείχε ένα χαρτάκι διαφορετικού χρώματος χωρίζοντάς τους έτσι σε δύο ομάδες. Από την πρώτη ομάδα ζητούσε να καταγραφούν 5 από τα σημαντικότερα φαράγγια της Ελλάδος ενώ στη δεύτερη να εντοπιστούν τα 5 σπουδαιότερα φαράγγια της Κρήτης και να καταγραφούν οι βασικότερες πληροφορίες σχετικά με αυτά. Κοινό θέμα διερεύνησης και για τις δύο ομάδες ήταν η καταγραφή ενός ορισμού σχετικά με την έννοια του φαραγγιού. Παράλληλα δόθηκε η οδηγία οι πληροφορίες να συνοδεύονται με σχετικές εικόνες προκειμένου να δημιουργηθεί ένα βίντεο με τις πληροφορίες των μαθητών. Αφού παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας των μικρών μαθητών στις τάξεις ακολούθησε δεύτερος κύκλος συλλογής πληροφοριών, για την πρώτη ομάδα σχετικά με τη χλωρίδα των φαραγγιών της Κρήτης και τους κινδύνους που ελλοχεύουν και για τη δεύτερη σε σχέση με την πανίδα των περιοχών αυτών και τις προοπτικές προστασίας τους. Η πληροφορία που συγκεντρώνονταν συνοδεύονταν από πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Είναι αυτονόητο ότι για την εν λόγω δραστηριότητα ζητήθηκε η αρωγή των γονέων των μαθητών.

Παράλληλα τα παιδιά είχαν την ευκαιρία πάρουν μέρος μαζί με τους γονείς και τους δασκάλους των τάξεων σε μαθητική πεζοπορία στο χωριό του Κρουσώνα, δράση που διοργάνωσε ο Πεζοπορικός Όμιλος Ηρακλείου.

02. Πώς χρησιμοποίησαν οι μαθητές σας τις πηγές του CONNECT; Έχετε (ή θα μπορούσατε να περιγράψετε) δείγματα καλύτερων επιστημονικών δράσεων (για τον ιστότοπό μας/ανταμοιβές);

Κάποιο παράδειγμα του τι ετοίμασαν οι μαθητές;

Το σημαντικότερο επίτευγμα αυτού του προγράμματος ήταν η πολυαισθητηριακή ενασχόληση με το θέμα. Συγκεκριμένα:

- A. Οι μαθητές, αφού διερεύνησαν την έννοια φαράγγι, προέβησαν σε εικαστική του αναπαράσταση ομαδικά με τη χρήση μεικτής τεχνικής.
- B. Κατασκεύασαν τρίλιζα από πηλό για να παίξουν στις εκδρομές τους στο πεδίο
- Γ. Προέβησαν στις εξής δραστηριότητες κατά την επίσκεψή τους στο φαράγγι της Σπηλιώτισσας, στο Φόδελε και στον Κρουσώνα:

- Συλλογή αντικειμένων από το φυσικό περιβάλλον με κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό (σχήμα, χρώμα, μυρωδιά, αφή κτλ.) ώστε να συνθέσουν την εικαστική δημιουργία «Με τα χρώματα της φύσης»,
- Επιλογή φύλλων και καρπών με τα οποία δημιούργησαν εικαστικές συνθέσεις με φύλλα ή κατασκευές ως ενθύμια από τις εξορμήσεις τους.
- Παρατήρηση και καταγραφή στοιχείων που μαρτυρούν την ύπαρξη πανίδας στην περιοχή (π.χ. φαγωμένο φύλλο, φωλιά σε δέντρο, ιστός αράχνης κτλ.),
- Ανάγνωση παραμυθιών σχετικών με θρύλους και μύθους όπως η ύπαρξη νεράιδων κι άλλων μυθικών πλασμάτων κοντά σε περιοχές με έντονο το υδάτινο στοιχείο,
- Ηχογράφηση ήχων της φύσης,
- Εντοπισμός περιοχών που επισκέφθηκαν στον χάρτη και χάραξη διαδρομής που ακολούθησαν,
- Δημιουργία εννοιολογικών χαρτών σχετικών με τη χλωρίδα, την πανίδα των φαραγγιών, τους κινδύνους και τις απειλές τους, τον τρόπο αξιοποίησής τους, τις δυνατότητες προστασίας τους.
- Παραγωγή γραπτού λόγου σχετικού με την εμπειρία που έζησαν μετά από κάθε εκδρομή με την τεχνική των 5 αισθήσεων (τι άκουσα, τι έπιασα, τι μύρισα, τι γεύτηκα, τι είδα;),
- Επιλογή εικόνων και σημαντικότερων πληροφοριών για την δημιουργία βίντεο και παρουσίασης των εν λόγω δράσεων,
- Καταγραφή ερωτήσεων συνέντευξης στους επιστήμονες που επισκέφθηκαν το σχολείο μας,
- Θεατρικό παιχνίδι με θέμα «συμπεριφερόμαστε ως φυτά»,
- δημιουργία παρτεριού αρωματικών φυτών στο σχολείο μας.

Διαφάνεια; Αφίσα; Βίντεο;
(Προσθέστε μία εικόνα εάν είναι δυνατόν)

Εικαστική απόδοση φαραγγιού από τη ΣΤ΄τάξη

Εικαστική απόδοση φαραγγιού από τη Γ΄τάξη

03. Πόσο καλά ανταποκρίθηκαν στις ανάγκες σας οι πόροι του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικής δράσης;

Παράδειγμα που να σχετίζεται με το σχολικό πρόγραμμα σπουδών:

Οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού σεναρίου βασίστηκαν πάνω στους γενικότερους στόχους του σχολικού προγράμματος σπουδών.

Ως προς τη γλώσσα στον προφορικό λόγο ο μαθητής έμαθε να αναλύει τη σκέψη του επιχειρηματολογώντας και εμπλουτίζοντας το λεξιλόγιό του. Ως προς την παραγωγή λόγου κατάφερε να συντάσσει διαφορετικού τύπου κείμενα, να αξιοποιεί τις πληροφορίες από έναν χάρτη, να χρησιμοποιεί τον υπολογιστή προκειμένου να επεξεργαστεί ένα κείμενο μετασχηματίζοντάς το σε σχεδιάγραμμα με την κατάλληλη επιλογή λέξεων κλειδιών.

Ως προς το μάθημα τις Ιστορίας οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με μύθους και θρύλους, κομμάτι της λαϊκής τους παράδοσης ενώ συγχρόνως κατανόησαν τον ρόλο των φαραγγιών στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Με αυτό τον τρόπο συνέδεσαν τα μέρη αυτά με γεγονότα της τοπικής τους Ιστορίας.

Ως προς το μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής οι μαθητές συνειδητοποίησαν τον ρόλο της ανθρώπινης δραστηριότητας στο φυσικό περιβάλλον ενώ συγχρόνως κατανόησαν την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών και συνεργασίας με την τοπική κοινότητα με σκοπό τη διατήρηση της φυσικής τους κληρονομιάς. Συγχρόνως κατανόησαν τον ρόλο από τα μέρη του φυτού καθώς και τη διαδικασία της φωτοσύνθεσης.

Ως προς το μάθημα των Φυσικών Επιστημών εξοικειώθηκαν με τον επιστημονικό τρόπο έρευνας και συλλογής πληροφοριών, γνώρισαν τα δασικά οικοσυστήματα του τόπου τους και τη χλωρίδα και πανίδα της κρητικής γης.

Ως προς τα Εικαστικά χρησιμοποίησαν διάφορα υλικά και τεχνικές για τη δημιουργία έργων ενώ παράλληλα, μέσα από την επίσκεψή τους στο μουσείο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου στο Φόδελε, ήρθαν σε επαφή με χαρακτηριστικές τεχνοτροπίες της εποχής.

Όσον αφορά στην Πληροφορική έμαθαν να ενσωματώνουν εικόνες σε κείμενο, να επεξεργάζονται και να μορφοποιούν κείμενο αλλά και να αποθηκεύουν την εργασία τους.

Τέλος ως προς το μάθημα της Θεατρικής αγωγής οι μαθητές λειτούργησαν αποτελεσματικά στο πλαίσιο της ομάδας, ανέπτυξαν τις δυνατότητες επικοινωνίας και ιδιαίτερα της μη λεκτικής επικοινωνίας ενώ τέλος ανέπτυξαν δεξιότητες δημιουργικής έκφρασης.

Εμπλοκή των μαθητών:

Η εμπλοκή των μαθητών ήταν ιδιαίτερα μεγάλη στην εν λόγω εκπαιδευτική δράση καθώς οι δραστηριότητες διεξήχθησαν από εκείνους με τον δάσκαλο σε ρόλο συντονιστή και βοηθού στην όλη διαδικασία.

Ενδιαφέρον και εμπιστοσύνη των μαθητών για την επιστήμη:

Μέσα από το πρόγραμμα εξοικειώθηκαν με την επιστημονική μέθοδο παρατήρησης και συλλογής δεδομένων ενώ παράλληλα ήρθαν σε επαφή με την επιστήμη της δασοπονίας γνωρίζοντας τον

ρόλο της ως προς τη διατήρηση των οικοσυστημάτων του τόπου μας.

04. Πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να χρησιμοποιηθούν οι πόροι του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικής δράσης;

Θέματα που να σχετίζονται με υλικά, διαδικασίες, πίεση από την αλληλεπίδραση με το πρόγραμμα σπουδών:

Η υλοποίηση του Προγράμματος εντάχθηκε στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και συγκεκριμένα στον κύκλο «Φροντίζω το περιβάλλον: Παγκόσμια και τοπική πολιτιστική κληρονομιά», θέμα κοινό για τη Γ και για τη Στ τάξη. Το σχέδιο υλοποίησης της δράσης πραγματοποιήθηκε από τον Μάρτιο έως τα μέσα του Ιουνίου του έτους 2022, όταν πλέον είχε επιτραπεί η υλοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, που λόγω των μέτρων κατά της εξάπλωσης της πανδημίας του κορονοϊού είχαν προσωρινά απαγορευτεί. Το γεγονός αυτό βοήθησε στην αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων του προγράμματος, καθώς περιβαλλοντικό πρόγραμμα χωρίς δράση στο πεδίο δε νοείται.

05. Ποια ήταν τα οφέλη από την εφαρμογή του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικών δράσεων για τους μαθητές σας;

Περιγράψτε τα αποτελέσματα των μαθητών στις επιστημονικές τους δράσεις που σχετίζονται με:

ΓΝΩΣΕΙΣ

Οι μαθητές κατάφεραν:

- να διασαφηνίσουν την έννοια του φαράγγιού,
- να γνωρίσουν τα σημαντικότερα φαράγγια του τόπου τους και την αξία τους ως αναπόσπαστο κομμάτι του φυσικού πλούτου του τόπου τους,
- να καταγράψουν τα βιοτικά (χλωρίδα και πανίδα) και αβιοτικά τους στοιχεία,
- να αναφέρουν τους κινδύνους που τα απειλούν,
- να ενημερωθούν για τους τρόπους και τους φορείς προστασίας τους,
- να μάθουν τα βασικά στοιχεία μιας πεζοπορίας (περιεχόμενο σακιδίου πεζοπόρου, σημάδια μονοπατιών, ενδεδειγμένες ενέργειες κατά τη διάρκεια της πεζοπορίας κ.τ.λ.)

	<ul style="list-style-type: none">- να γνωρίσουν τον ρόλο της Δασοπονικής Υπηρεσίας και των δασοπόνων,- να εξοικειωθούν με πολλά είδη γραπτού λόγου (περίληψη, αφήγηση εμπειριών, φανταστικής ιστορίας καθώς και με την τεχνική δημιουργίας νοητικών χαρτών,- να αποκτήσουν γνώση πάνω στον επιστημονικό τρόπο έρευνας και συλλογής πληροφοριών,- να αναγνωρίσουν τον ρόλο της ανθρώπινης δραστηριότητας στη διαμόρφωση και τη λειτουργία του περιβάλλοντος
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	<p>Οι μαθητές είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none">- να βρουν λύση σε προβλήματα περιβαλλοντικής φύσης,- να ανακαλύπτουν και να σχεδιάζουν αειφόρες διαδρομές,- να εκτιμήσουν την αξία του φυσικού πλούτου του τόπου τους,- να συνεργάζονται αποτελεσματικά μέσα από την ανάθεση διαφόρων δραστηριοτήτων για έναν κοινό στόχο (εικαστικές δημιουργίες, ομαδικές δραστηριότητες στη φύση, δημιουργία βίντεο και παρουσίασης των δραστηριοτήτων τους),- να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους μέσα από δημιουργίες με υλικά της φύσης,- να εξοικειωθούν με τη μελέτη ενός χάρτη και την χάραξη διαδρομών,- να εξοικειωθούν με τρόπους προσανατολισμού,- να αποκτήσουν δεξιότητες παρατήρησης, καταγραφής και ταξινόμησης δεδομένων.
ΣΤΑΣΕΙΣ	<p>Τέλος οι μαθητές κατάφεραν:</p> <ul style="list-style-type: none">- να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που έγκεινται της προστασίας των φαραγγιών και των δασών της Κρήτης,- να κινητοποιηθούν ως προς την ανάληψη δράσης για την προστασία της φυσικής τους κληρονομιάς,- να αντιληφθούν την ατομική τους ευθύνη ως προς την προστασία της φυσικής τους κληρονομιάς.

06. Ποιες ήταν οι προκλήσεις της χρήσης εκπαιδευτικών σεναρίων επιστημονικών δράσεων για τους μαθητές σας?

Κύριες προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι μαθητές (Παρακαλώ επιλέξτε όλα όσα ισχύουν):

- Δύσκολο ...
- Μεγάλη διάρκεια ...
- Βαρετό ...

Χ Άλλο

(έρευνα στο πεδίο, εξοικείωση με επιστημονικές μεθόδους έρευνας και συλλογής πληροφοριών)

07. Ποιες δραστηριότητες λειτούργησαν καλά με το πρόγραμμα σπουδών;

Τι βοήθησε τα παιδιά να επιτύχουν τους μαθησιακούς στόχους:

Τα πλεονεκτήματα που διέθετε το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα ήταν οι συνεργατικές δραστηριότητες τόσο στο σχολείο όσο και στο πεδίο που ενθουσίασαν τα παιδιά εξαιτίας της ποικιλίας που περιελάμβαναν. Κάθε δράση κέντριζε το ενδιαφέρον των μαθητών διότι είχε διαφορετική θεματολογία και ενέπλεκε πληθώρα επιστημών.

08. Ποιες δραστηριότητες δεν λειτούργησαν καλά με το πρόγραμμα σπουδών;

Οτιδήποτε θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά ή να αποφευχθεί:

Οι μαθητές /μαθήτριες της Γ τάξης κυρίως καθυστέρησαν να καταγράψουν τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με τα φαράγγια της Ελλάδας ή της Κρήτης ενώ άλλοι δεν ανταποκρίθηκαν σε αυτή τη δραστηριότητα. Πιθανότητα η αναζήτηση και η καταγραφή των κυριότερων πληροφοριών στην τάξη ως εργασία σε ομάδες για τους μικρότερους μαθητές με την ταυτόχρονη χρήση υπολογιστή να ήταν περισσότερο αποτελεσματική.

09. Η γνώμη του Διευθυντή του σχολείου για το Connect:

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Connect ωφέλησε πολλαπλώς τους μαθητές του σχολείου μας . Το σημαντικότερο είναι ότι ήρθαν σε επαφή με ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του φυσικού πλούτου του τόπου τους, τα φαράγγια, αναγνώρισαν τα προβλήματα που προκαλεί ο άνθρωπος στη φύση και, μέσα από τις δράσεις, τους δεσμεύτηκαν να λάβουν δραστικά μέτρα ως προς την προστασία του. Αναμένουμε με ανυπομονησία και τα αποτελέσματα από τη φετινή χρονιά υλοποίησης του εν λόγω εκπαιδευτικού προγράμματος.

10. Γνώμη γονέα για το Connect

Μέσα από την εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος Connect μας δόθηκε η ευκαιρία ως οικογένεια να ασχοληθούμε με τα φράγματα της Κρήτης ψάχνοντας πληροφορίες και φωτογραφίες που πραγματικά μας εντυπωσίασαν, αλλά και να εκδράμουμε μαζί με τους δασκάλους μας και τα παιδιά μας για πεζοπορία. Δε θα ξεχάσω τον ενθουσιασμό του παιδιού μου μετά από κάθε εκδρομή που έγινε στα πλαίσια του συγκεκριμένου προγράμματος αλλά και την επιμονή του να επισκεφτούμε κι εμείς τα συγκεκριμένα μέρη. Μπράβο σε όλους! Εν αναμονή κι άλλων παρόμοιων δράσεων...

Υποβολή:

1. Παρακαλώ αποθηκεύστε το αρχείο με την ακόλουθη μορφή: ΕΤΟΣ ΜΗΝΑΣ ΗΜΕΡΑ ΧΩΡΑ ΣΧΟΛΕΙΟ (e.g. 20220326GR1stPrimarySchoolHeraklion. docx
2. Παρακαλώ στείλτε τη παρούσα φόρμα στο CONNECT Panel:
<https://tinyurl.com/Connectbestpractices2022>

